

en anden lods til vedligeholdelse af hans særlige kendskab til farvandet.

Endelig finder Forsvarsministeriet, at det vil være betænkeligt at tillade, at lodser i det statslige lodsvæsen samtidigt er beskæftiget som lods i et privat lodseri, da dette vil kunne medføre interessekonflikter. Hertil kommer, at flere ansættelsesforhold ville besværliggøre lodseriernes kontrol med hviletidsbestemmelser.

Udover Lodslovsudvalgets betragtninger om konkurrenceudsætning, er det efter Forsvarsministeriets opfattelse vigtigt, at mulighederne for en yderligere effektivisering gennem privatisering af det statslige lodsvæsen overvejes. Forsvarsministeriet vil derfor iværksætte en undersøgelse af markedet inden for lodsnings med henblik på at vurdere mulighederne for at omdanne det statslige lodsvæsen til et aktieselskab med salg for øje.

6. Lovforslagets indhold

Lovforslaget definerer sit gyldighedsområde til at være lodsnings på dansk søterritorium samt uden for dette, hvis lodsvirksomheden drives fra Danmark. Lovforslaget indebærer en ændring i forhold til hidtil, hvor gældende lovs område er defineret ud fra, hvilke lodserier der er omfattet, og hvor havnelodser kun er omfattet for så vidt angår udstedelse af lodscertifikat.

Uanset at lodsvirksomhed, bortset fra lodsnings inden for en havns område, er et rigsfælles anliggende, omfatter lovforslaget ikke Færøerne og Grønland. Årsagen er, at de geografiske forhold ved Færøerne og Grønland er væsentligt forskellige fra, hvad der er tilfældet i det syddanske område, og at en eventuel lodstjeneste dér derfor må opbygges anderledes. At undtage Færøerne og Grønland er en videreførelse af gældende praksis, da der ikke i dag findes lodserier på Færøerne og Grønland, der er omfattet af lodsloven.

Efter gældende praksis omfatter lodsloven ikke krigsskibe, troppetransportskibe, udenlandske statskibe, fiskerfartøjer og lystskibe. Lovforslaget omfatter fiskerfartøjer og lystskibe, da disse typer skibe i dag findes i størrelser, hvor såvel sejladssikkerhedsmæssige som miljømæssige hensyn kan gøre det ønskeligt, at de er omfattet af lodspligt. Endvidere indeholder lovforslaget mulighed for, at forsvarsministeren i særlige tilfælde kan lade pligten til at benytte lods omfatte danske skibe, der ellers ikke er omfattet af loven. Ifølge international ret er det ikke muligt at pålægge udenlandske krigsskibe eller statsskibe pligt til at anvende lods.

En række begreber inden for søfart bruges på forskellig måde eller er ikke alment kendte. Derfor er det

fundet formålstjenligt i lovforslaget at medtage definitioner på nogle af de udtryk, som benyttes i loven, og hvis forståelse skal være entydig.

I forbindelse med anvendelse af lods er det vigtigt, især af hensyn til miljøet, at der fastsættes bestemmelser om pligt til at benytte lods.

Lovforslaget indeholder en generel pligt til at benytte lods for skibe med laster, der ved udslip kan forvolde væsentlig skade på miljøet. Bestemmelsen svarer til, hvad der er gældende i dag med den tilføjelse, at bunkersolie i større mængde er medtaget. Årsagen til, at bunkersolie medtages, er, at bunkersolie forurener på samme måde som anden olie, og at der i tilfælde af kollision eller grundstødning er en reel risiko for udslip af bunkersolie.

Under særlige omstændigheder vil lodstilsynet få mulighed for at fritage skibe for pligt til at bruge lods. Ligeledes vil lodstilsynet i særlige tilfælde kunne fritage for brug af lods i farvande, hvor der ikke er behov for at benytte lods. Sådanne farvande, hvor der er ringe trafiktæthed og ikke er risiko for grundstødning, findes eksempelvis i Nordsøen og Østersøen i en vis afstand fra kysten. Det er i overensstemmelse med gældende afgrænsninger og foreslås ikke ændret.

Endvidere kan lodstilsynet i henhold til lovforslaget indføre lodspligt for skibe med en bestemt type last, for bestemte typer skibe, for eksempel skibe over en bestemt størrelse, samt for yderligere farvande. Den yderligere lodspligt kan indføres, når væsentlige offentlige interesser tilsiger det. Lodspligt kan således indføres i alle de tilfælde, hvor der i dag kan indføres lodspligt i medfør af enten lodslov eller lov om sikkerhed til søs. Fremtidige bestemmelser om anvendelse af lods vil – i overensstemmelse med nugældende praksis – blive udstedt med hjemmel i lovforslaget. Hjemmelen i lov om sikkerhed til søs vil blive ophævet. Ved således kun at have ét sæt bestemmelser for anvendelse af lods, vil reglerne være overskuelige for brugerne. Ændringer af bestemmelserne om anvendelse af lods vil ske efter konsultation med berørte parter.

Påsætning og afsætning af lods kan, hvis det sker et uhensigtsmæssigt sted, i sig selv udgøre en fare for sejladssikkerheden. Lovforslaget indeholder derfor en regel om, at lodspåsætningssteder på forhånd skal være godkendte af forsvarsministeren.

I bestræbelserne på at få så mange skibe som muligt til at benytte lods kan det være hensigtsmæssigt, at personer, der har tilknytning til søfartserhvervet, orienterer skibene om, for eksempel hvilke anbefalinger IMO har udsendt om brug af lods i danske farvande. Lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse om, at